

Pårørende- politik

En invitation til det
gode samarbejde

Ikast-Brande
Kommune

Indledning

Pårørende – familie og andre nære personer – spiller en betydningsfuld rolle i de fleste menneskers liv. Pårørende er med til at forme vores liv. De er en del af vores historie og identitet og har helt naturligt et ønske om at følge vores liv tæt.

Når en borger må have hjælp til at klare sin hverdag, påvirker det ikke udelukkende den borger, det drejer sig om, men også borgerens pårørende. I Ikast-Brande Kommune sætter vi stor pris på pårørendes kontakt og støtte til deres nærmeste. Vi oplever pårørende som betydningsfulde samarbejdspartnere og værdsætter pårørendes medvirken til "det gode liv" for borgeren, da de kan bidrage med viden om livshistorie, vaner, ønsker og traditioner.

Med pårørendepolitikken ønsker vi at styrke og udvikle samarbejdet. Politikken skal medvirke til, at pårørende oplever sig mødt med forståelse og støtte samtidig med, at deres erfaringer, viden og ressourcer inddrages til glæde og gavn først og fremmest for borgeren, men også for pårørende og personale.

I Sundheds- og Omsorgsudvalget vil vi med interesse følge, hvordan borgere, pårørende og personale vil gøre pårørendepolitikken "levende".

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Ikast-Brande Kommune

Læs mere om politikken på
www.ikast-brande.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Pårørendepolitik – en invitation til det gode samarbejde.....	4
Borgerens ret til selvbestemmelse.....	5
Hvem er pårørende?	5
Anerkendelse og støtte til de pårørende.....	6
Forventninger og rollefordeling	6
Værdier for det gode samarbejde.....	9
Fra papir til praksis.....	10
Politikkens tilblivelse.....	12

**“Det at lytte er vigtigt
– altså det at være interesseret i
andre forståelser end ens egen”.**

Citat borger

Pårørendepolitik

– en invitation til det gode samarbejde

Pårørendepolitikken er udarbejdet på baggrund af dialog med interesserede borgere, pårørende og personale inden for Sundheds- og Omsorgsområdet i Ikast-Brande Kommune. Formålet med politikken er at skabe et værdifuldt fundament for et godt samarbejde mellem borgere, pårørende og personale med respekt for den enkelte borgers ret til selvbestemmelse – et godt samarbejde, der skal have

det fælles mål at sikre høj grad af livskvalitet for den enkelte borger.

Pårørendepolitikken henvender sig til borgere, pårørende og personale med relation til Sundheds- og Omsorgsområdet i Ikast-Brande Kommune. Området omfatter sundhedsområdet, misbrugsområdet, ældreområdet og psykiatri- og handicapområdet.

“Nogle ting er det nok at få information om, mens andet kræver mulighed for en snak”.

Citat pårørende

Pårørendepolitikken skal medvirke til:

- ♥ at borgeren bliver mødt der, hvor han/hun er
- ♥ at styrke netværket omkring borgeren
- ♥ at erfaringer, viden og ressourcer inddrages
- ♥ at skabe respekt og forståelse for hinandens roller
- ♥ at støtte pårørende

Borgerens ret til selvbestemmelse

”Pårørende er mere end biologi. Det afgørende er, hvem man ønsker at invitere ind i sit netværk”.

Citat borger

I samarbejdet er det den enkelte borgers ønsker og behov, der kommer i første række. Som voksen har man ret til at bestemme og tage ansvar for eget liv. Det betyder, at man som udgangspunkt selv bestemmer, i hvilket omfang man ønsker at inddrage pårørende. For borgere med handicap eller anden sygdom, som vanskeliggør kommunikation, har pårørende og personalet et særligt ansvar for at varetage borgerens individuelle ønsker og interesser.

Personalet er underlagt tavshedspligt, hvilket kan have betydning for, i hvilket omfang pårørende bliver inddraget. Hvis borgeren har fravalgt inddragelse af en enkelt eller flere pårørende, vil personalet ikke kunne videregive personfølsomme oplysninger til dem.

Hvem er pårørende?

Det er relationen til borgeren, der er afgørende for, hvem der er pårørende. Pårørende kan både være forældre, ægtefælle, samlever, søskende, børn, børnebørn, en god ven, naboer eller en helt anden i borgerens netværk. Voksne borgere vælger som udgangspunkt selv, hvem der er deres pårørende, og hvem der skal informeres eller inddrages i hele eller dele af deres liv.

Anerkendelse og støtte til de pårørende

I Ikast-Brande Kommune anerkender vi, at det kan være svært at være pårørende. Det har derfor stor betydning, at personalet støtter op om pårørende og medvirker til at skabe rum for dialog i hverdagen.

Der kan bl.a. også være behov for, at personalet er behjælpelige med kontakt til pårørendetilbud i det lokale foreningsliv, hjælper til med at opsøge netværksgrupper eller medvirker ved opstart af lokale råd.

Forventninger og rollefordeling

Et godt samarbejde bygger på afstemte forventninger og en klar rollefordeling.

Pårørende er ofte både følelsesmæssigt og praktisk involveret i borgerens liv og kan i kortere eller længere perioder føle et stærkt pres i forhold til deres rolle. Det har derfor stor betydning, at der løbende er mulighed for en forventningsafstemning, hvor pårørende og personalet bliver tydelige omkring serviceniveau, og hvad de kan forvente af hinanden i samarbejdet med borgeren.

I forventningsafstemningen kan følgende emner inddrages:

- ♥ Kommunens serviceniveau
- ♥ Hvad borgeren og pårørende kan forvente af tilbuddet?
- ♥ Hvordan kan pårørende indgå som en aktiv part i samarbejdet omkring borgerens hverdag?
- ♥ Afklaring af rollefordelingen – hvem gør hvad?
- ♥ I hvilket omfang og i hvilke sammenhænge ønsker borgeren de pårørende inddraget?

Pårørende kan være bange for at "blande sig". Derfor er det vigtigt, at vi har øje for den pårørendes trivsel, og at der løbende er dialog omkring, hvordan de har det.

Citat personale

**”Både borgere,
pårørende og
personale har
kompetencer, der
er vigtige at få
sat i spil”.**

Citat pårørende

Værdier for det gode samarbejde

Inden for Sundheds- og Omsorgsområdet er der allerede i dag gode erfaringer med, hvilke værdier der er i spil, når et samarbejde mellem borger, pårørende og personale fungerer til de involveredes tilfredshed og derfor medvirker til "det gode liv" for borgeren.

Det gode samarbejde er først og fremmest funderet på Ikast-Brande Kommunes fælles værdier; dialog, tillid og ansvarlighed. Derudover tager det lokale samarbejde mellem borgere, pårørende og personale også afsæt i følgende værdier:

"Det er vigtig, at man som forældre kan gå bort med en viden om, at der bliver taget hånd om ens pårørende, selvom man ikke er her længere".

Citat pårørende

- ♥ **RESPEKT** for hinanden, for alder og livserfaring, for hinandens forskelligheder, svagheder og styrker.
- ♥ **ÅBENHED** i dialogen i forhold til at inddrage andres viden og erfaringer.
- ♥ **TROVÆRDIGHED** i forhold til at aftaler og tavshedspligt overholdes.
- ♥ **LIGEVÆRDIGHED** så borgeren bliver set og mødt, der hvor han/hun er.

Fra papir til praksis

Det er Sundheds- og Omsorgsudvalgets ønske, at pårørendepolitikken udmøntes lokalt med anerkendelse af forskelligheden på sundhedsområdet, misbrugsområdet, ældreområdet og psykiatri- og handicapområdet.

Pårørendepolitikken skal styrke og udvikle samarbejdet lokalt mellem borgere, pårørende og personale. Det er tilbuddets/afdelingens leder, der har det overordnede ansvar for udmøntningen af politikens indhold og for at gennemføre aktiviteter i tæt samarbejde med borgere, pårørende og personale.

Kendetegnende for den proces, der sættes i gang, er at den bidrager til et øget samarbejde gennem styrket dialog, tættere relationer og konkrete aktiviteter. Tiltagene skal være meningsgivende og skabe værdi for de borgere, pårørende og personale, som har deres virke på stedet.

I 2019 vil Sundheds- og Omsorgsudvalget afholde et arrangement, hvor borgere, pårørende, Ældrerådet og Handicaprådet, samt ledere og medarbejdere er repræsenteret. Arrangementet skal give mulighed for at dele de gode historier og inspirere til nye aktiviteter i forhold til fortsat at udvikle det gode samarbejde.

Pårørendepolitikken revideres næste gang i 2021.

Politikkens tilblivelse

I sidste halvår 2015 besluttede Sundheds- og Omsorgsudvalget at påbegynde arbejdet omkring en pårørendepolitik. Det bevirkede, at 2016 stod i pårørendepolitikens tegn, hvor der gennem temaaftener, dialogmøder og særligt tilrettelagte interviews blev indsamlet input til politikens indhold. Sundheds- og Omsorgsudvalget ønskede en involverende proces, hvor alle, der ville og kunne, havde mulighed for at komme med input til den kommende pårørendepolitik. På det grundlag er politikken udformet i tæt samarbejde med både borgere, pårørende og personale og tager afsæt i deres erfaringer og ønsker til det gode samarbejde.

Pårørendepolitikken er derfor noget, vi sammen kan være stolte af!

Ikast-Brande
Kommune